

Sygnatura akt I C 769/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 27 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Stella Michalska

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 roku w Koninie

sprawy z powództwa **K. A. (1)**

przeciwko (...) **Spółka Akcyjna
w W.**

o zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł

1. zasądza powódce K. A. (1) od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 25.000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 października 2014 roku.
2. oddala powództwo w pozostałej części.
3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) tytułem kosztów sądowych od pozwanego kwotę 625 zł (sześćset dwadzieścia pięć złotych) i od powódki z zasądzanego jej roszczenia kwotę 1.875 zł (jeden tysiąc osiemset siedemdziesiąt pięć złotych).
4. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.340 zł (trzy tysiące trzysta czterdzieści złotych) kosztów procesu.

SSO Jan Bartniak FORMTEXT

Sygn. akt I C 769/14

UZASADNIENIE

Powódka K. A. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 100.000,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 złotych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych, ewentualnie zasądzenie kosztów postępowania sądowego według spisu kosztów, który zostanie przedłożony na rozprawie. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała m.in., że w dniu 23 lipca 2003 roku miał miejsce wypadek, w wyniku którego na skutek doznanych obrażeń zginął jej mąż W. A.. Powódka podkreśliła, że posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca zdarzenia w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy ubezpieczeniowej zawartej ze stroną pozwaną, ponadto wskazała, że zgłosiła roszczenie do strony pozwanej, ale ta do dnia wniesienia pozwu nie wydała decyzji w sprawie. Jako podstawę powództwa powódka wskazała art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. argumentując, że w chwili śmierci mąż powódki był energicznym człowiekiem, dawał powódce i czworgu dzieciom poczucie bezpieczeństwa i gwarancję pogodnej oraz dostatniej przyszłości. Powódka i jej mąż razem wychowywali dzieci,

podejmowali decyzje, pracowali przy budowie wymarzonego domu. Więzy między powódką i mężem zacieśniały się i rozwijały w miarę upływu czasu, a pełne czułości i troski relacje budowały zaufanie i porozumienie między małżonkami. Roszczenie o odsetki powódka oparła na treści przepisu art. 481 § 1 k.c. (k. 2-7).

Na rozprawie w dniu 5 maja 2015 roku powódka złożyła spis kosztów, wnosząc o zasądzenie kwoty 9.743,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwoty 7.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (k. 94-95).

Pozwany Powszechny Zakład Ubezpieczeń Społecznych S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że roszczenie jest bezpodstawne. Zdaniem pozwanego, brak jest podstawy prawnej do dochodzenia zadośćuczynienia za własną krzywdę powódki, która miała miejsce przed dniem, w którym zaczął obowiązywać art. 446 § 4 k.c.. Pozwany podniósł nadto – w razie uwzględnienia roszczenia – że żądana kwota 100.000,00 złotych jest rażąco wygórowana i dodał, iż powódka wystąpiła z roszczeniem dopiero po 11 latach od śmierci W. A., a zatem nie wykazała, aby doznana krzywda uniemożliwiła jej dalszą egzystencję. Zdaniem pozwanego, powódka zdążyła oswoić się z nową sytuacją. Pozwany zakwestionował nadto żądanie odsetek, wskazując, że winny być one zasądzone od dnia wyrokowania oraz żądanie koszty zastępstwa procesowego (k. 44-49).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23 lipca 2003 roku w miejscowości W., S. R., kierujący samochodem ciężarowym marki (...) o numerze rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że na prostym odcinku drogi nie zachował należytych środków ostrożności i nie dostosował prędkości do warunków drogowych, w wyniku czego stracił panowanie nad prowadzonym pojazdem, wjechał na pas jezdni przeznaczony dla kierunku przeciwnego, czym doprowadził do czołowego zdarzenia

z jadącym na tym pasie samochodem osobowym marki O. (...) o numerze rej. (...) kierowanym przez męża powódki – W. A.. W następstwie powyższego zdarzenia kierującym pojazdem marki O. (...) W. A. na skutek obrażeń klatki piersiowej, brzucha i kończyn, poniósł śmierć na miejscu. Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 lipca 2005 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w T. uznał sprawcę zdarzenia S. R. za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 1 i 2 k.k. i wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby i grzywnę (dowód: kserokopia wyroku z dnia 28 lipca 2005 roku – w aktach szkody). W chwili zdarzenia sprawca wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym (bezsporne).

W. A.(ur. (...)), w momencie śmierci mieszkał wraz z żoną i czworgiem dzieci, pracował w Zespole Szkół Zawodowych im. (...) w K. jako nauczyciel, nadto wraz z powódką zajmował się prowadzeniem gospodarstwa rolnego. W chwili śmierci męża powódka pobierała rentę z powodu schorzeń reumatycznych. Powódka wraz z mężem tworzyła prawidłowo funkcjonującą rodzinę (dowód: zeznania świadków M. I. k. 60, W. P. k. 60, zeznania powódki K. A. k. 59 w zw. z k. 96)

Powódka K. A. (1) (ur. (...)), w chwili śmierci męża miała 41 lat, musiała sama przejąć całość opieki nad czworgiem dzieci. Powódka bardzo przeżyła śmierć męża, odczuwała żal i smutek, brakowało jej męża - zwłaszcza podczas uroczystości rodzinnych, świętach, nie mogła spać. Powódkę wspierali znajomi, brała leki uspokajające, po jakimś czasie zaczęła korzystać z pomocy psychologa i psychiatry, który rozpoznał u niej zaburzenia adaptacyjne depresyjne przedłużone, zaburzenia lękowe uogólnione (dowód: kserokopia dokumentacji medycznej k. 14-27, zeznania powódki K. A. k. 59 w zw. z k. 96).

Obecnie powódka mieszka z trójką z pełnoletnich dzieci (które pracują zawodowo, a dwoje z nich pobiera także rentę po ojcu) i prowadzi z nimi wspólne gospodarstwo domowe. Powódka pozostaje pod opieką lekarza psychiatry, neurologa, endokrynologa i lekarza rodzinnego. Obecnie powódka nie dysponuje orzeczeniem stwierdzającym jej niezdolność do pracy, z chwilą ukończenia 50 lat, przeszła na rentę po mężu i ta wynosi obecnie 910 zł. miesięcznie

netto. Gospodarstwo rolne (ziemi ornej 8 ha) jest w dzierżawie, z części dopłat ze środków UE zatrzymywanych przez powódkę, opłaca podatki. (dowód: zeznania powódki K. A. k. 59 w zw. z k. 96-96v, oświadczenie k.70).

U powódki w związku ze śmiercią męża wystąpiły zaburzenia adaptacyjne o typie reakcji depresyjnej jako przedłużona reakcja żałoby. Pojawiły się zaburzenia funkcjonowania charakteryzujące się zaburzeniami nastroju w postaci odosobnienia, drażliwości, smutku, obniżonego nastroju, zaniechania aktywności, zaburzeń snu oraz zaburzeń lękowych w postaci niepokoju i objawów somatycznych. W wyniku tych zaburzeń doszło do pogorszenia funkcjonowania emocjonalnego i społecznego powódki. Wizyty u psychologa nie spowodowały zmniejszenia nasilenia objawów, powódka musiała podjąć specjalistyczne leczenie psychiatryczne, co uniemożliwiało powrotu do równowagi psychicznej i podjęcie dawnych aktywności. Nadal jednak objawy nie ustąpiły całkowicie, okresowo dochodzi na zaostrzenia się objawów afektywnych, aktualnie nie wymaga systematycznego leczenia. Największe nasilenie zaburzeń trwało ok. 5 lat po śmierci męża. U powódki w związku ze śmiercią męża wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 8% (dowód: opinia biegłego psychiatry k. 80-85).

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2007 roku sygn. akt I C (...) Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 20.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 lutego 2007 roku do dnia zapłaty i na rzecz M. A., I. A., G. A. i T. A. po 10.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 lutego 2007 roku do dnia zapłaty – tytułem odszkodowania z art. 446 § 3 k.c.. Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2008 roku sygn. I ACa (...) oddalił apelację powódów od ww. wyroku (dowód: akta SO w Koninie sygn. I C (...))

Powódka pismem z dnia 26 maja 2014 roku złożyła u pozwanego wniosek o likwidację szkody z żądaniem zapłaty kwoty 100.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią W. A.. Pozwany do chwili obecnej nie wydał żadnej decyzji w przedmiocie zgłoszonego przez powódkę roszczenia pieniężnego (dowód: pismo z dnia 26 maja 2014 roku – w aktach szkody)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań powódki K. A. (1), zeznań świadków M. I. (2), W. P. (2), opinii biegłego psychiatry oraz ww. dokumentów zawartych w aktach sprawy i szkody.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki oraz świadków, gdyż zeznania te są rzeczowe, logiczne i korespondują ze sobą, a nadto znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Poza tym brak było dowodów przeciwnych, które zaprzeczałyby prawdziwości twierdzeń powódki i świadków.

W ocenie Sądu opinia biegłego psychiatry, sporządzona na okoliczności związane ze stanem zdrowia powódki, była jasna i logiczna, a jej wnioski należyte i wyczerpująco uzasadnione.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła zdaniem Sądu wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialność pozwanego, jako ubezpieczyciela sprawcy szkody, w okolicznościach niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości skoro sprawca wypadku, w rezultacie którego zmarł W. A., został skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k., a w momencie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Zgodnie zaś z art. 822 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu wypadku, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie

z kolei z obowiązującym w dniu wypadku § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. z 2000 roku, Nr 26, poz. 310 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do

odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Powódka jako podstawę prawną swego roszczenia o zadośćuczynienie wskazała art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c..

Rozstrzygając kwestię odpowiedzialności pozwanego w kontekście roszczenia

o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną przez osoby bliskie zmarłego, Sąd podzielił ugruntowane już stanowisko Sądu Najwyższego, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (por. uchwała SN z 22 października 2010 roku, sygn. III CZP 76/10, Lex nr 604152, z dnia 13 lipca 2011 roku, sygn. III CZP 32/11, Lex nr 852341, wyroki SN z dnia 11 maja 2011 roku, sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128 i z dnia 15 marca 2012 roku, sygn. I CSK 314/11, Lex nr 1164718). Ponadto zarówno artykuł 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) – w brzmieniu sprzed dnia 11 lutego 2012 roku – jak i poprzednio obowiązujący przepis § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) nie wyłączał z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. (por. uchwała SN z 19 stycznia 2007 roku, sygn. III CZP 146/06, Lex nr 207713 oraz uchwała SN z 20 grudnia 2012 roku, sygn. III CZP 93/12, Lex nr 1267081, uchwała SN z dnia 7 listopada 2012 roku, sygn. III CZP 67/12, OSNC 2013/4/45). Jak wskazał Sąd Najwyższy w ww. orzeczeniach, uprawnienie osoby trzeciej do żądania od ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu ubezpieczenia pojazdu mechanicznego powstaje wówczas, gdy posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani zgodnie z przepisami prawa cywilnego do odszkodowania za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu – szkodę szeroko rozumianą, obejmującą zarówno uszczerbek majątkowy, jak i niemajątkowy. Ta regulacja jest wyrazem woli ustawodawcy zapewnienia osobie trzeciej możliwie pełnej kompensaty szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego. Nie ma więc podstaw do uznania, że zadośćuczynienie za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. jest wyłączona z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Stanowisko to pozostaje miarodajne niezależnie od tego, pod rządami którego z przepisów zapadły konkretne orzeczenia. Z powołanych uchwał i wyroków, wydanych w sprawach, w których zawsze pozwanymi byli ubezpieczyciele, wynika, że Sąd Najwyższy pośrednio, lecz bez wątpliwości i konsekwentnie uznawał, iż oparte na art. 448 k.c. roszczenia osób bliskich zmarłego w wypadku komunikacyjnym są objęte ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Reguła, że odpowiedzialność ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest wyznaczana przez zasadę i zakres odpowiedzialności ubezpieczonego, może być skorygowana przez przepisy o ubezpieczeniach. Wyrazem tego było wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela w wypadkach enumeratywnie wymienionych w § 13 rozporządzenia z dnia 24 marca 2000 roku; wyłączeniem nie objęto rozważanego świadczenia – podobnie, jak nie zawiera go dzisiejszy art. 38 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że spowodowanie śmierci W. A. naruszyło dobra osobiste powódki – żony zmarłego. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca z pokrewieństwa, podlega ochronie prawnej. Dotyczy to ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więż ta odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny poczucie stabilności, bezpieczeństwa, wzajemne wsparcie, pomoc. Zerwanie tej więzi stanowi zatem naruszenie dóbr osobistych członków tej rodziny.

Zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepisy prawa nie ustanawiają żadnych kryteriów, na podstawie których winno być ustalane zadośćuczynienie. Wypracowała je natomiast judykatura, a zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wskazuje ono, że zadośćuczynienie ma kompensacyjny charakter, w związku z czym musi przedstawiać

ekonomicznie odczuwalną wartość. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, m.in. wieku poszkodowanego, czasu trwania cierpień, trwałości i skutków, od rodzaju i stopnia winy sprawcy szkody i odczucia jej przez poszkodowanego (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 roku, sygn. I CKN 1145/99, niepubl.; orz. Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 1972 roku, sygn. II CR 57/72, OSNCP 1972/10/183; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1969 roku, sygn. I PR 224/69, OSNCP 1970/6/111).

Śmierć W. A. spowodowała u powódki K. A. (1) szkodę na osobie (krzywdę), przeżywaną nie tylko w chwili powzięcia wiadomości o śmierci męża. Powódka była z mężem emocjonalnie związana, przeżyli razem kilkanaście lat i razem wychowywali czwórkę dzieci. Zmarły stanowił duże wsparcie dla powódki, a jego śmierć była dla niej szokiem. Powódka czuła żal, smutek, brakowało jej męża. U powódki w związku ze śmiercią męża wystąpiły zaburzenia adaptacyjne o typie reakcji depresyjnej jako przedłużona reakcja żałoby. Pojawiły się zaburzenia funkcjonowania charakteryzujące się zaburzeniami nastroju w postaci odosobnienia, drażliwości, smutku, obniżonego nastroju, zaniechania aktywności, zaburzeń snu oraz zaburzeń lękowych w postaci niepokoju i objawów somatycznych. W wyniku tych zaburzeń doszło do pogorszenia funkcjonowania emocjonalnego i społecznego powódki. Wizyty u psychologa nie spowodowały zmniejszenia nasilenia objawów, powódka musiała podjąć specjalistyczne leczenie psychiatryczne, co uniemożliwiało powrotu do równowagi psychicznej i podjęcie dawnych aktywności. Nadal jednak objawy nie ustąpiły całkowicie, okresowo dochodzi na zaostrzenia się objawów afektywnych, aktualnie nie wymaga systematycznego leczenia. Największe nasilenie zaburzeń trwało ok. 5 lat po śmierci męża. U powódki w związku ze śmiercią męża wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 8%.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał roszczenie powódki K. A. (1) za zasadne do kwoty 25.000 zł. Dalej idące roszczenie byłoby w ocenie Sądu nadmiernie wygórowane, w szczególności mając na względzie odległość czasową od zdarzenia z dnia 23 lipca 2003 roku.

Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki K. A. (1) kwotę 25.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 30 października 2014 roku do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku), a w pozostałym zaś zakresie oddalił powództwo jako bezzasadne (punkt 2 wyroku).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zasądając je od dnia 30 października 2014 roku, tj. od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu, precyzującego w sposób wyczerpujący (co do podstaw, jak i wysokości) roszczenie powódki o zadośćuczynienie.

W punkcie 3 wyroku Sąd – na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 ze zm.) - nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Koninie) kwotę 625 zł i od powódki z zasądzanego jej roszczenia kwotę 1.875 zł, zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (powódka wygrała proces w 25%, pozwany w 75%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (część opłaty sądowej, opinia biegłego).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490), zasądając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.340 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd nie znalazł podstaw, aby uwzględnić na rzecz strony powodowej koszty zastępstwa procesowego w dwukrotnej wysokości stawki minimalnej, przewidzianej przepisami ww. rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku. Stosownie do art. 109 § 2 zdanie drugie k.p.c., przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Stawki opłat za czynności radców prawnych określa ww. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku. Według § 2 tego rozporządzenia, podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne

określone w rozdziałach 3-4, przy czym opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. W świetle tych unormowań nie ulega wątpliwości, że podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozporządzeniu; jeżeli natomiast przemawia za tym niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy oraz jego wkład w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, wówczas sąd może zasądzić opłatę wyższą. W ocenie Sądu, za zasądzeniem opłaty w wysokości przewyższającej stawkę minimalną nie przemawia ani nakład pracy pełnomocnika strony powodowej, który nie odbiegał od przeciętnego, ani długotrwałość procesu, ani charakter sprawy, nie odznaczający się szczególnym stopniem skomplikowania pod względem prawnym i faktycznym. Należy nadto zauważyć, że popełnione przez kancelarię reprezentującą powódkę, pomyłki (vide oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i środkach utrzymania i pełnomocnictwa k.9-12 oraz k.68-71 i wyjaśnienia: kancelarii k.31 i k. 67 oraz .powódki k.59-59v) miały niewątpliwy wpływ na treść postanowienia o zakresie zwolnienia powódki od kosztów sądowych.

SSO Jan Bartniak